

(кераміка, художнє скло, народні декоративні вироби та ін). Різноманітні заходи у дитячому садку обов'язково супроводжуються музикою (ранкова гімнастика, дозвілля тощо).

3. Природа. Виростаючи серед природи, дитина вчиться бачити гармонійність, красу, багатство барв кожної пори року, відтворювати свої враження в усній розповіді, малюнках

4. Спеціальне навчання. Формуванню уявлень про прекрасне, навичок художньо-творчої діяльності, розвитку естетичних оцінок, переживань і смаків сприяє спеціальне навчання дошкільнят у дитячому садку. Для цього використовують різні види занять, художньо-дидактичні ігри, свята, ранки, екскурсії, прогулянки, перегляди кіно і телепередач, спектаклів тощо.

5. Самостійна художня діяльність дітей. Є важливим засобом естетичного виховання дошкільників. У процесі художньої діяльності вони реалізують свої творчі задуми, задатки, які згодом можуть розвинутиися у здібності до художньої творчості.

ДЖЕРЕЛА ТА ЛІТЕРАТУРА:

1. Эстетическое воспитание детей. - Свердловск, 2003.
2. Гончаренко Ю.В. Формування естетичного ставлення молодших школярів до хореографічної діяльності та мотивації до естетичного втілення тілесних проявів /Ю.В. Гончаренко. – 2010.
3. Бахтин М. М. Вопросы литературы и эстетики. Исследования разных лет. —М., 1975.
4. Асмус В. Ф. Вопросы теории и истории эстетики. — М., 1968.

Чемес Діана

РОЗВИТОК ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ НА УРОКАХ МИСТЕЦТВА У ПОЧАТКОВИХ КЛАСАХ

У статті розповідається про значення мистецтва та естетичного бачення у розвитку дітей молодшого шкільного віку.

Ключові слова: мистецтво, задатки, розвиток.

Кожна дитина народжується з природними творчими задатками, але у дитини їх потрібно розвивати та допомагати їх удосконалити. Багато залежить від людини яка знаходиться біля дитини, хто даватиме поради коли вона буде робити перші кроки у складний та багатогранний світ мистецтва. Особистість вчителя є не менш важливою, ніж особистість батьків.

Образотворча діяльність відіграє важливе значення для всебічного розвитку особистості. У дитини формується спостережливість, естетичне

сприйняття, художній смак, творчі здібності. Засобами образотворчого мистецтва виражається не тільки краса життя, природи, високі думки, почуття, ці засоби є основними у формуванні креативності особистості загалом.

За твердженням відомого психолога Л.Виготського, основний закон дитячої творчості полягає у тому, що цінність його потрібно вбачати не в результаті, не в продуктах, а у самому процесі. Важливо не те, що створять діти, важливо те, що вони створюють. Неможливо навчити творчості, але можна дати вміння, навички та знання, які допоможуть дитині у творчості. Важливе значення у навчально-виховному процесі та в розвитку й формуванні пізнавальних процесів в молодших школярів має психодіагностика.

Психодіагностика застосовується з використанням різноманітних методик залежно від вікових особливостей учнів і цілей, які ставляться перед психодіагностикою. Аналіз психологічних особливостей учнів дає змогу оцінити процес формування та розвитку різних психологічних процесів.

Результати психологічного обстеження дають змогу зробити висновки щодо визначення рівня розвитку школяра, дають підстави для подальшої корекції в роботі з розвитку творчих здібностей, формування особистості школяра. Працюючи творчо, вчитель, психолог використовує для психодіагностики такі методи, як спостереження, експеримент, бесіду, аналіз продуктів діяльності. Отже, саме за результатами психодіагностики необхідно формувати та розвивати різні психологічні процеси. Такими психологічними процесами є пізнавальні процеси. Це сприймання, уява та мислення. Саме вони сприяють розвиткові та формуванню творчих здібностей, які формуються на уроках образотворчого мистецтва.

Інтенсивне вивчення творчих здібностей здійснюється з кінця 50-х років ХХ ст. Пошуки якогось єдиного показника не дали позитивних результатів. Було з'ясовано, що творчі здібності багато в чому залежать від того матеріалу, на основі якого складено завдання. Наприклад, дитина може досить легко і продуктивно фантазувати, комбінуючи елементи зорового образу, однак погано складає слова з літер. Або, якщо їй легко складати слова з літер, то дуже важко придумувати цілісні фрази. Ці дані підтвердились у досліджах, коли не було виявлено зв'язку між здібністю до фантазування на основі зорового образу і здібністю до складання слів. Здібність до складання слів виявилась не зв'язаною зі здібністю придумувати фрази. Також виявилась відсутність зв'язку між здібністю до

узагальнень та здібністю до смислової аналогії. Відсутність зв'язків можна пояснити лише тим, що кожна розумова здібність формується автономно, на специфічному учбовому матеріалі й має свої психічні механізми розвитку. Існує певна етапність формування творчих розумових здібностей. Приміром, раніше за інші формуються здібності, пов'язані з творчістю на основі здорової уяви. Ці завдання посилені вже для п'ятирічних дітей.

Показниками творчих здібностей можуть бути: оригінальність малюнків, кількість ідей, тривалість і смислова завершеність сюжету. По досягненню шестирічного віку формуються здібність до узагальнень і класифікації. Здібність же до аналогій формується лише по досягненні 9-10 років. Серед мовленнєвих здібностей раніше за інші формується здібність до словотворення (7-8 років), а здібність до утворення фраз за заданими властивостями лише по досягненню 10-11 років.

У розвитку творчих здібностей дітей значна роль належить дорослому. Саме на вчителя припадає значна частина у розвитку творчих здібностей. Адже без вчителя, без його керівництва художньою творчістю дітей, неможливий розвиток творчих здібностей. Саме вчитель покликаний націлити дитину бачити, розуміти та цінувати прекрасне, красу нашого краю, вміти глибоко відчувати, яскраво й обережно виразити через малюнок свої думки та емоції. Маючи необхідні знання, художній смак, він не тільки відхиляє невдале, але й відбирає серед багатьох варіантів той, який має художню цінність. Це найважливіша закономірність-участь педагога чи батьків у створенні дитиною нового. Для її реалізації необхідно дотримуватись однієї умови сприймати дитячий твір таким, яким він є, не додумувати ні штриха до малюнка. Дорослий повинен підмітити тільки, що це робота талановита, заслуговує уваги, недосконала з тих чи інших причин. Тільки в цьому випадку його участь у дитячій творчості буде мати плідний вплив на розвиток творчих здібностей дитини.

Отже, розвиток творчих здібностей потребує безперервного трудового напруження, творчого пошуку самого себе, своїх індивідуальних можливостей і своїх меж. Використовуючи теоретичні надбання науки й практики, вчитель повинен збудити думку молодшого школяра, бо саме цей вік, науковців, сенситивний розвитку здібностей. Вчитель повинен зробити навчання цікавим і захоплюючим для розвитку творчих здібностей дітей, визначаючи необхідний обсяг знань, умінь та навичок.

ДЖЕРЕЛА ТА ЛІТЕРАТУРА:

1.Никитин Б. П., Никитина Л.А. Мы наши дети и внуки.-М.: Мол. Гвардия, 1989.-С.255-303

2. Книга вчителя дисциплін художньо-естетичного циклу: Довідково-методичне видання / Упоряд. М.С. Демчишин, О.В. Гайдамака. – Харків: ТОРСІНГ ПЛЮС, 2006.

3. Киреенко В.И. Психология способностей к изобразительной деятельности. – М., изд. АПН РСФСР, 1959. – 304 с.

4. Руденко Т.А. Развитие творческих способностей детей средствами образотворческого искусства [Электронный ресурс]: Дис. канд. пед. наук: 13.00.07 /Полтавський державний педагогічний університет ім. В.Г.Короленка. – Полтава. – 2005.

Пилявець Ольга

ЕСТЕТИЧНЕ ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

У статті розкрито зміст естетичного виховання дітей дошкільного віку. Розглянуто різні форми роботи, що використовуються в процесі естетичного виховання, умови й способи вироблення в дітей естетичних смаків, а також поняття культури дитини, на якій базується її духовно-моральне життя.

Ключові слова: виховання, естетична культура.

Естетичне виховання – це цілеспрямований, систематичний процес впливу на особистість дитини з метою розвитку в неї здатності бачити красу навколишнього світу, мистецтва і створювати її. Починається воно з перших років життя дітей.

Естетичне виховання - поняття дуже широке. У нього входить виховання естетичного ставлення до природи, праці, суспільного життя, побуту, мистецтву. Однак пізнання мистецтва настільки багатогранне і своєрідне, що воно виділяється із загальної системи естетичного виховання як особлива його частина. Адже знайомство з красою в житті і мистецтві не лише виховує розум і почуття дитини, але і сприяє розвитку уяви і фантазії.

У сучасних умовах в дитячому саду висуваються такі завдання естетичного виховання:

- Систематично розвивати сприйняття прекрасного, естетичні почуття, уявлення дітей.

В наш час усі види мистецтва, природа і побут сприяють цьому, викликають безпосередню емоційну чуйність та багато різних емоцій: радість, хвилювання, захоплення, захопленість.

- Залучати дітей до діяльності у галузі мистецтва, виховуючи в них потребу і звичку посилено вносити елементи прекрасного в побут, природу, суспільні відносини.